

Блатният трескот - напаст в оризищата

Блатният трескот (*Paspalum distichum*) е включен в списъка на инвазивните чужди видове на Европейската и средиземноморска организация по растителна защита (EPPO), в която членува и България. Страните от EPPO трябва да предприемат мерки и да минимизират рисковете от въвеждане и разпространение на растенията от този списък.

Растението произхожда от тропическа Африка и Америка и е широко разпространено в тропиците. У нас е установено за първи път през 1959 г. край топлите извори на с. Марикостиново, Благоевградско. Разпространено е в Североизточна България, Дунавска равнина, Струмска долина, Източни Родопи, Тракийска низина, Тунджанска хълмиста равнина, докъм 300 m н.в.

Блатният трескот е многогодишно тревисто растение от семейство Житни, с подземни, пълзящи коренища и вкореняващи се по възлите издънки. Нарича се така, защото много прилича на познатия ни местен вид трескот, но обитава заблатени, влажни места. Той е непотопено водно растение, обитаващо потоци и пясъчни и глинести наноси край реките. Среща се в течащи и стоящи води с дълбочина до метър, а понякога и повече. Расте бързо, като при оптимални условия може да се удължава с 15-20 cm на седмица. Видът е плевел и в напоявани земеделски култури. Засяга крайречни местообитания, влажни зони край реки и езера, естуари, влажни ливади, пасища, овощни градини, насаждения от аспержи и лозя, които се напояват.

Видът има и някои полезни свойства като укрепване на речните брегове и опазване на почвата от ерозия. Използва се и като фураж за добитъка. Някои изследвания сочат, че е толерантен към тежки метали и е подходящ за възстановяване на почва замърсена с олово, цинк и мед. Това може да заблуди незапознати хора и да доведе до умишленото му въвеждане и отглеждане, а от там и до изпускане в дивата природа. Разпространението му по света вероятно се дължи главно на преднамереното му въвеждане като пасищна трева.

Съблатата му са прави, високи 15-60 cm, гладки и голи. Листата са последователни, тесни, дълги до 17 cm. Съцветията са тесни и с плоски клонки. Опрашва се от вятъра, цъфти и плодоноси продължително време. Размножава се главно вегетативно, чрез пълзящи стебла и издънки и техни части. Расте на заблатени почви, с добра влага през лятото, край топли извори, замърсени

води край селища и като плевел в оризища. Изисква влага, но издържа и на сухи места, в сухи сезони. Не издържа на студ и не се развива добре на сянка. При настъпване на студовете листата потъмняват и загиват, но пълзящите стебла преживяват.

Вредите, които нанася блатният трокот са:

- Образува плътни покрития и спира растежа и разпространението на местните растителни видове, конкурира ги и ги измества.

- Изследвания в Индия доказват, че доминирането на блатния трокот в естествените водоеми, влажни зони или водни пътища води до намаляване на популациите на рибите защото променя хидрологичните показатели – засенчване, промяна в хранителните вещества, количеството кислород и др.

- Блатният трокот се е превърнал в основен плевел в оризищата на много места по света като намалява реколтата до 75-80% и увеличава разходите за почистване на полетата. В Португалия например, инвазията на вида е сериозна и той присъства в над 80% от оризовите полета.

Въпреки че се размножава предимно вегетативно, блатният трокот произвежда изобилни семена. Те могат да бъдат прехвърлени на нови места смесени със семена от други култури, както и в сено или фураж. Растението е чувствително на засенчване. Затова използването на по-конкурентни сортове ориз, с по-високи растения и с по-малки разстояния между тях са добри мерки за контрол и ограничаване на разпространението му в оризищата.

Блатният трокот както и местия вид трокот трудно се премахват по механичен начин. Не се препоръчва изгаряне, защото коренищата му преживяват пожара и се възстановяват бързо след това. Прилагането на хербициди (бутахлор, флазофол, глифозат) два пъти в един сезон, дава добри резултати. Използването им край водоеми обаче, е нежелателно защото вреди на другите водни организми.